

Aarhus, den 7. december 2011

Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed
Forsknings- og Innovationsstyrelsen
Bredgade 40
1260 København K.

Vedr. anmeldelse af plagiering, uretmæssig angivelse af forfatterrolle og vildledende fortolkning af egne resultater og konklusioner m.m.

Indledning

Med mail af den 8. november 2011 fra UVVU modtog vi Helmuth Nyborgs hørings svar, hvoraf siderne 23-38 er et Metode-appendiks forfattet af Jørn Ebbe Vig. Med hørings svaret fulgte otte særskilte bilag, hvoraf det sidste dog først blev modtaget den 23. november.

Vi konstaterer indledningsvis, at Nyborg i hørings svaret bekræfter den omstændighed, der udløste anmeldelsen for uredelighed i første omgang, nemlig at artiklen (bilag A¹) bygger på Jørn Ebbe Vigs arbejde.

Hørings svaret giver os ikke anledning til at frafalde nogen af påstandene i vores anmeldelse. Det bestyrker dem tværtimod, men lægger op til en række uddybninger og præciseringer fra vores side, herunder imødegåelse af påstande i hørings svaret, som ikke umiddelbart fremgår af selve artiklen. Vi vil dog fortrinsvis fokusere på den oprindelige anmeldelse, inklusive bilag, og vil ikke indgå i en diskussion af nye — for sagen uvedkommende — emner, som Nyborg og Vig bringer frem i hørings svaret.

Vore hovedpåstande i anmeldelsen angik Nyborgs appropriering af Jørn Ebbe Vigs idéer, beregningsmetoder, selektion af data, argumenter – herunder Vigs årelange og i offentligheden velkendte kritik af Danmarks Statistik – og påviste også et eksempel på afskrift. Desuden angik anmeldelsen Nyborgs dermed sammenhængende uretmæssige optræden som eneforfatter til det publicerede videnskabelige produkt. Yderligere fremhævede vi det problematiske i, at den manglende oplysning om Jørn Ebbe Vigs medforfatterskab forhindrer læseren i at tage informeret stilling til en mulig indflydelse på artiklens metoder og resultater fra Vigs velkendte stærkt kritiske holdning til indvandring og dennes konsekvenser for samfundsudviklingen. Derudover henviste vi til den vildledning, som lå i Nyborgs forsøg på uberettiget at forlene de demografiske fremskrivninger med naturvidenskabelig autoritet. Endelig indeholdt anmeldelsen et afsnit (s. 3), hvor vi konstaterede, at Nyborgs (Vigs) beregninger var baseret på arbitrære antagelser alene valgt med det rationale ”*at fabrikere resultater, der støtter artiklens hovedkonklusion*”, et forhold, som også er klart uredeligt (vores fremhævning her).

¹ Bilagene til vores anmeldelse til UVVU er angivet med bogstaverne A til H. Bilagene til nærværende replik er angivet med bogstaverne I til P.

Især det sidstnævnte af vores klagepunkter ser ud til at have fremkaldt en omfattende modargumentation fra Nyborg og tvunget ham til en række mere tekniske redegørelser, hvor han tydeligvis har måttet søge hjælp hos Vig, der over 16 sider søger at retfærdiggøre de anvendte metoder m.v. På den ene side viser denne inddragelse af Vig i høringssvaret, at han i alt væsentligt er ophavsmand til grundlaget for artiklen (Bilag A) og støtter således massivt vores påstand om Vigs rolle. På den anden side tvinger redegørelsen os til yderligere at underbygge og uddybe vores konstatering af fabrication af resultater gennem manipulation med data, gennem uoplyst usædvanlig brug af metoder og gennem manglende transparens, hvad angår, hvad forfatterne faktisk har foretaget sig. Faktisk løfter høringsvaret sløret for mange af de uoplyste forhold i artiklen og gør det dermed endnu klarere, i hvor omfattende grad helt nødvendige oplysninger om anvendelse af data og metode er blevet **holdt skjult** for artiklens læsere. I stedet for at fungere som et forsvarsskrift er høringsvaret dermed kommet til at være en afsløring af, hvor omfattende **vildledning** og **manipulation** artiklen gemmer.

Det faktum, at kvaliteten af det videnskabelige produkt er dilettantisk, hvis man sammenholder det med moderne demografisk litteratur, er ikke i sig selv uredeligt. Men det forhold, **at det er uoplyst**, at den meget **usædvanlige** demografiske fremskrivning, som høringsvaret afslører, intet holdpunkt har i faglitteraturen, hverken angående metoder eller data, er derimod uredeligt.

Angående vores oprindelige påstand om plagiat må vi opretholde den. Men efter, hvad vi opfatter som en *de facto* indrømmelse af Vigs rolle som hoved-ophavsmand til artiklen, hvad angår dens indholdsmæssige substans, er plagiat-anklagen på nogle punkter blevet "overtrumpet" af vores påvisning af uretmæssigt eneforfatterskab og såkaldt *ghost authorship*.

Det er vigtigt for os at understrege, at anmeldelsen ikke vedrører videnskabelig kvalitet eller videnskabelig uenighed, men alene videnskabelig uredelighed. Videnskabelig uenighed og spørgsmål om videnskabelig kvalitet skulle gerne kunne afgøres i en åben og informeret kollegial debat og ikke i særlige organer. Men en forudsætning for denne debat er, at der spilles med åbne kort, dvs. at alle forhold, som er kendte af forfatteren og ikke hører til almindelig baggrundsviden, og som er af væsentlig relevans for vurderingen af det videnskabelige produkts troværdighed, skal **oplyses** og ikke hemmeligholdes eller direkte benægtes. I tilgift skal alle relevante kilder oplyses. Det er i nærværende sammenhæng ingen forsyndelse at lave dårlig videnskab eller at nå frem til uventede eller upopulære resultater. Men det er en forsyndelse at vildlede læserne og at snyde på vægten ved at holde relevante oplysninger skjult, og det er alene det, som vores anmeldelse og vores nærværende replik handler om.

For oversigtens skyld anføres nedenfor eksempler på videnskabelig uredelighed, som vi finder i Nyborgs artikel (Bilag A). Derefter vil vi udbygge de enkelte punkter på listen.

1. Helmuth Nyborg optræder **uberettiget som eneforfatter** på artiklen, idet det kan påvises, at Jørn Ebbe Vig ved at have ydet substantielle og originale bidrag i form af ideer, metoder, kritiske analyser, fremskaffelse af data og formuleringer er reel medforfatter uden at optræde som sådan.
2. Der foreligger såkaldt **ghost authorship**, idet Jørn Ebbe Vigs rolle er **uoplyst** ved ikke engang at fremgå af et "acknowledgement" eller ved referencer, og idet en mulig indflydelse på artiklens argumenter og konklusioner i kraft af Jørn Ebbe Vigs veldokumenterede stærke og mangeårige engagement i de behandlede emner altså dermed også er **uoplyst** for læseren.

Yderligere er denne hemmeligholdelse ifølge høringsvaret et ønske fra Jørn Ebbe Vig.

3. Der foreligger **plagiat** i den forstand, som fremgår af internationale definitioner. Dette gælder, selv om der lader til at være en overenskomst mellem forfatterne indbyrdes, hvad angår rettigheder, kreditering, merit og specielt hemmeligholdelsen af Vigs rolle, oven i købet beseglet af en indgået handel, og selv om der derfor næppe foreligger en krænkelse af rettigheder. I nogle henseender er denne forseelse dog i sit reelle indhold allerede dækket af de to forrige punkter.
4. Helmuth Nyborg gør sig skyldig i **manipulation med data** (“*falsification*”) idet tilgængelige og relevante data, kendt af forfatterne, som ville svække eller modsige artiklens konklusioner, ikke inddrages i analyser og beregninger. Dette sker ved enten **a)** ikke at oplyse om disse datas eksistens eller **b)** ikke at oplyse om dataenes karakter og dermed om, hvilke konsekvenser en inddragelse af dataene ville have på artiklens konklusioner.
5. Helmuth Nyborg giver **vildledende oplysninger** om sine faktisk benyttede datakilder, hvorved artiklen berøves den **transparens**, som gør det muligt for læseren at vurdere, hvad forfatteren faktisk har foretaget sig på vejen til sine resultater.
6. Helmuth Nyborg gør sig skyldig i **ikke oplyst usædvanlig anvendelse af statistiske metoder**, idet han anvender beregningsmodeller, som ikke anvendes i den demografiske litteratur, uden at dette forhold oplyses. Det skjules, at forudsætningerne for anvendte metoder ikke er opfyldt, og der tages ikke de forbehold, som knytter sig til metodernes anvendelse.
7. Helmuth Nyborg **vildleder** læseren ved at foregive, at artiklens konklusioner er understøttet af naturvidenskab ved at henvise til biologisk klingende begreber som f.eks. darwinistisk selektion og ved at benytte sådanne begreber i artiklens titel. Bortset fra nogle påhæftede betragtninger om f.eks. den påstået uheldige selektive konsekvens af forbedret hygiejne, sundhedspleje og moderne omsorg for svage og ældre indgår selektion imidlertid overhovedet ikke i præmisserne for de beregninger, som ligger til grund for artiklens konklusioner.

I den følgende uddybende redegørelse i særskilte afsnit for de enkelte punkter kan der forekomme enkelte overlappende argumenter og henvisninger til kendsgerninger, men der er så vidt muligt sket en opdeling, hvor der er fokus på det centrale i de forskellige typer af videnskabelig uredelighed, som behandles i de enkelte afsnit.

ad 1. Jørn Ebbe Vigs medforfatterskab:

Nyborgs hørings svar har styrket vore påstande, som vi opretholder. Alene det forhold, at Nyborg må søge hjælp hos Vig til høringsvaret i form af en særskilt, signeret redegørelse på 16 sider, demonstrerer at Nyborgs artikel **ikke er et selvstændigt arbejde**, hvor Vig blot har været ”konsulent”, men at de fremførte ideer og den forbundne argumentation, herunder kritikken af Danmarks Statistik, i alt væsentligt er Vigs, og at Nyborg ikke selv er i stand til at redegøre for detaljerne i analysen. Vi konstaterer endvidere, at Nyborg i sit hørings svar afslører ukendskab til fundamentale begreber vedrørende algoritme (dvs. beregningsforskrift eller “model”) vs. inddata (altså det benyttede datamæssige udgangspunkt for beregningerne).

At Vig er ophavsmand til de demografiske analyser og kritikken af Danmarks Statistik, fremgår yderligere af hans årelange beskæftigelse med emnet, som er massivt dokumenteret via diverse hjemmesider og indlæg i Den Danske Forenings medlemsblad, jf. Bilag O, og Vigs eget tilbageblik i Bilag B, *Appendix 7*.

I høringssvaret anfører Nyborg, at han selv har gjort sig lignende tanker før inddragelsen af Vig i arbejdet med artiklen², og at initiativet til samarbejdet er Nyborgs. Det er imidlertid uden betydning for sagens afgørelse. Det afgørende er, at det i alle tilfælde er tydeligt, at det er de tanker og argumenter, herunder metodekritikken af Danmarks Statistik, samt data og modeller, som **Vig har udviklet eller udvalgt** før samarbejdet og publiceret, bl.a. på nettet, som udgør en substantiel del af artiklen, og at dette forhold er **uoplyst** i Nyborgs artikel. (Vi konstaterer, at Vig allerede i 1992 benytter FN's fertilitetsdata³, skønt Nyborg i høringssvaret påstår, at dette er hans ide⁴.)

Der kan derudover henvises til, at Vig har **udbudt og averteret** sine metoder og data til salg på nettet, allerede inden de blev solgt til Nyborg, jf. Bilag B, *Appendix 4*, og vores "Tidslinie" i Bilag I.

I sit høringssvar til UVVU forsøger Nyborg at benægte eller nedtone Vigs rolle, f.eks. s. 7, lin. 8-9, hvor Vigs medvirken ved formuleringen af artiklens metodeafsnit afvises på denne måde:

"... det indebar på ingen måde, at JEV har haft nogen som helst indflydelse på udformningen af selve Decay-artiklen".

Dette står imidlertid i modsætning til bemærkningen s. 4, lin. 4-2 f.n.:

"Derefter nedkortede jeg både JEVs danske – og min egen engelske – redegørelse for baggrund, metode, og analyse i form af en formel kort akademisk præsentation i metodeafsnittet i Decay artiklen (afsnit 3)" (vores fremhævning).

Dette må ses som en *de facto* indrømmelse af Vigs medvirken, også i selve udformningen af artiklen.

Nyborg forsøger også flere steder i sit høringssvar at lægge afstand til Vig som leverandør af data, f.eks. s. 6, lin. 8-6 f.n. Imidlertid refererer Nyborg selv som en del af aftalen med Vig s. 4, lin. 19:

"JEV leverer de relevante data fra DSS vedrørende forholdene i DK" (vores fremhævning).

Vig er altså på trods af Nyborgs forsøg på benægtelse medansvarlig for udvælgelsen (og fravalget) af data fra Danmarks Statistik og FN.

² Nyborgs beskrivelse i høringssvaret af kronologien i samarbejdet med Vig er dog usandfærdig, som vi redegør nærmere for i afsnittet "Nyborgs relation til Vig".

³ I *Danskeren* 1992, nr. 2, p. 7, "En talgyser" omtales Vigs statistik som baseret på tal fra FN

⁴ Nyborg henholder sig muligvis til, at Vig i mellemtiden var begyndt at anvende totale fertilitetsdata fra Alsager School, en *public school* nær Manchester, som på et tidspunkt havde demografidata af ukendt herkomst liggende på sin hjemmeside, muligvis som led i et elevprojekt, og at Nyborg ønskede mere officielle data til artiklen. Han kan dog næppe have været uvidende om, at Vig også tidligere har benyttet FN-data.

Endelig forsøger Nyborg at nedtone originaliteten i Vigs bidrag og reducere det til triviell konsulentbistand og samtidig retfærdiggøre, hvorfor Vig ikke optræder som medforfatter til artiklen, når han s. 5, lin.11-13 skriver:

*”Dette [medforfatterskabet] afslog JEV med den begrundelse, at han jo blot havde udført et stykke betalt konsulentarbejde, og at han havde superviseret i **en vidt udbredt og lettilgængelig almen model**”* (vores fremhævning).

Dette er i klar modstrid med Vigs bemærkning angiveligt i en mail den 18. august 2010 som en del af forhandlingerne om salgskontrakten og citeret af Nyborg s. 6, lin. 9-11:

*”... og du [for]pligter dig samtidig til ikke at videresælge eller overdrage **min befolkningsmodel** som beskrevet (præcist afgrænset til regnearket i tilfælde af uenighed) til andre opgaver end dine egne”* (vores fremhævning).

Nyborg kvitterer endda pr. mail samme dag således (s. 6, lin. 20-21):

*“Jeg er helt indforstået med, at jeg ikke må videresælge eller overdrage **din befolkningsmodel**”* (vores fremhævning).

Nærmere kan man vanskeligt komme en tilståelse af Vigs specifikke og originale bidrag til den anvendte metode i artiklen.

I høringssvaret kommer Nyborg dog også til direkte, men formentlig utilsigtet, at indrømme Vigs substantielle bidrag til artiklen, f.eks. s. 7, lin. 6-5, f.n.:

*”... JEVs kritiske kommentarer/rettelser til/af udgivelse fra DSS må karakteriseres som **helt unikke** i den offentlige danske befolkningsdebat”* (vores fremhævning).

Da det jo netop er disse ”unikke” kommentarer m.v., som fremføres i artiklen (Bilag A), må det altså endnu en gang konstateres, at Vig ikke blot har bidraget som konsulent, men med **originale** idéer.

Nyborg hævder i høringssvaret i et forsøg på at afvise sin direkte overtagelse af Vigs befolkningsmodel, at der *“er således tale om helt forskellige modeller”* (side 4), på trods af, at *“der er tale om tæt sammenfald af figurerne på JEVs hjemmeside og i Decay artiklen”* og kun *“minutiøse forskelle”* (side 7). Dette modsiges af, at Vig på forsiden af sin befolkningsstatistiske redegørelse (Bilag B, Appendix 1) selv skriver, at hans regneark ligger til grund for Nyborgs artikel (bilag A). Sandheden er, at Nyborgs model (formlerne i regnearket) er identisk med Vigs, men at der muligvis er en lille forskel i de benyttede inddata. Nyborg er tilsyneladende ikke i stand til — eller ønsker ikke — at skelne mellem disse helt elementære begreber i kvantitativ metode. Dette uddyber vi senere. Vi noterer *en passant*, at begge forfattere opfatter metodeafsnittet (afsnit 3 i artiklen, Bilag A) som beskrivende for netop deres metode, som m.a.o. må være identiske.

Endelig demonstrerer Vigs lange redegørelse (høringssvaret s. 23-38) yderligere, at han har en væsentlig andel i udviklingen af de tanker og metoder, som er anvendt i artiklen, og at det derfor er videnskabeligt uredeligt, at han ikke er anført som medforfatter. Dette forhold skærpes af, at Vig

ikke engang er nævnt i et "acknowledgement" eller i referencerne.⁵ Vi redegør mere detaljeret for Vigs rolle helt fra 2005 i afsnittet "Nyborgs relation til Vig".

ad 2. Ghost authorship

Såkaldt *ghost authorship* er et klart eksempel på videnskabelig uredelighed af FFP-typen⁶ ifølge internationale standarder, som UVVU har tilsluttet sig. Fænomenet er velkendt inden for den sundhedsvidenskabelige litteratur, f.eks. hvor en medforfatter ansat i medicinalindustrien har medvirket ved en artikels tilblivelse, men ikke ønsker at optræde som medforfatter⁷. Forfatterens medvirken i sig selv behøver ikke at være problematisk, men ved at medfatterskabet – og ansættelsesforholdet – er *uoplyst*, afskæres læseren fra at kunne vurdere eventuelle interessers påvirkning af metode og resultater. Problemet ved, at Vig ikke er anført som medforfatter og ikke engang er nævnt i et "acknowledgement" eller i referencerne, er ikke først og fremmest et spørgsmål om fordelingen af merit eller kreditering, som ser ud til at være afklaret mellem de to *de facto* forfattere indbyrdes. Det er derimod et problem i forhold til den offentlighed, som artiklen henvender sig til, og over for hvem det reelle forfatterskab er *uoplyst*. En mulig indflydelse på artiklens valg af metode og de meddelte resultater fra Vigs velkendte stærkt kritiske holdning til indvandring og dens konsekvenser hemmeligholdes dermed for læserne. Ved at Vigs medvirken er *uoplyst*, afskæres offentligheden fra selv at vurdere troværdigheden af artiklen og de eventuelt bagvedliggende interesser, hvis betydning den enkelte læser så selv ville have kunnet vurdere.

I UVVU's retningslinier for god videnskabelig praksis fra 2009 omtales endvidere *pligten til forfatterskab*⁸:

Retten til forfatterskab er knyttet sammen med en pligt til at indtræde i denne ret, idet det er vigtigt, at forfatterlisten på retvisende måde angiver ophavspersonerne til en publikation.

Det påhviler således forfatterne at give retmæssig oplysning om, hvem der har medvirket på hvilken måde ved artiklens tilblivelse (bek. § 2, pkt. 6), eller afstå fra offentliggørelse.

⁵ The Singapore Statement on Research Integrity:

6. Authorship: Researchers should take responsibility for their contributions to all publications, funding applications, reports and other representations of their research. Lists of authors should include all those and only those who meet applicable authorship criteria.

7. Publication Acknowledgement: Researchers should acknowledge in publications the names and roles of those who made significant contributions to the research, including writers, funders, sponsors, and others, but do not meet authorship criteria.

⁶ *Fabrication, Falsification, Plagiarism*, fra The European Code of Conduct for Research Integrity, afsnit 1.4: "Unjustified claims of authorship and ghost authorship are forms of falsification." og "Guest authorship and ghost authorship are not acceptable".

⁷ Jf. UVVU, God Videnskabelig Praksis (2009), s. 35, punkt 4 (c)

⁸ UVVU, God Videnskabelig Praksis (2009), s. 35, punkt 4.

Tilbage står spørgsmålet om Vigs ifølge Nyborgs eget udtryk “værdifulde bidrag” (s. 5) til arbejdet: Hvorfor blev Jørn Ebbe Vig ikke bare medforfatter? Nyborg refererer i høringsvaret (s. 5) Vigs ulyst til medforfatterskab bundende i

“ingen interesse i at skrive noget i en artikel om gennemsnitlige IQ i DK, der bliver gennemsnitligt lavere af at der tages flere ind med lavere IQ – det kan et barn på fem år forstå ...”.

Den forklaring er utroværdig, da Vig andre steder til overmål viser, at han har en stærk interesse i at markedsføre sin indsats som kvalificeret og væsentlig og altså langt fra triviell. Andetsteds i høringsvaret (s. 8) beretter Nyborg således, at Vig

“uretmæssigt har gjort brug [af] en udkastside...”,

og at

“[h]an har således uretmæssigt underskrevet det efter at have tilegnet sig, men ikke forfattet, afsnittet. Hans underskrift er påført uden kildehenvisning, og er siden brugt i hans egen marketingssatsning.”

Endvidere påfører Vig på forsiden af dokumentet perspektiv.pdf (Bilag B, Appendix 1):

“Regnearket bag denne analyse i 2010-udgaven er grundlaget for den videnskabelige artikel med titlen The decay of Western civilization: Double relaxed Darwinian Selection i april-nummeret 2011 i det britiske tidsskrift Personality and Individual Differences”

og bryster sig i diverse blogindlæg af sin befolkningsmodels anvendelse i “*international forskning og udvikling.*” Hvilken bedre marketing af sit firmas services kunne Vig få, end at være medforfatter på en prestigefyldt videnskabelig artikel?

Forklaringen på at undlade Vig fra forfatterlisten er snarere den, at hans tilstedeværelse kraftigt ville kompromittere artiklens gennemslagskraft i den danske offentlighed, som tydeligvis er den primære målgruppe, jf. Nyborgs kronik i Jyllands-Posten (bilag H), og promoveringen af artiklen på forsiden af Weekendavisen (bilag D). Jørn Ebbe Vig har igennem adskillige år gjort sig kraftigt bemærket i debatten om den påstået ukontrollerede indvandring fra tredje verdenslande og Danmarks Statistiks påståede hensigt at skjule dette for befolkningen. Således forudsagde Vig i 1988 offentligt, at etniske danskere i 2028 (17 år fra nu) ville være i mindretal i Danmark⁹. Allerede i 1990 skriver Birthe Rønn Hornbech i et debatindlæg den 8. marts i Jyllands-Posten:

”For nogen tid siden nød jeg den tvivlsomme ære at blive ringet op af en hr. Ebbe Vig, der præsenterede sig som noget i retning af Den danske Forenings statistiker. Han overfusede mig og var aldeles

⁹ Ekstrabladet den 26. oktober 1988: “Søren Krarup afslører identiteten af den statistiker, der har beregnet, at danskerne vil være i mindretal om 40 år. (Cand.Oecon. Ebbe Vig, hvis beregninger er trykt af Den Danske Forening i 20.000 eksemplarer. Kan rekvireres på foreningens adresse, postbox 862, 2840 Holte)”.

desperat over, at jeg ikke ville diskutere med ham for åben TV skærm. En påstand, som unægtelig bragte mig i dyb undren, al den stund ingen TV station har bedt mig optræde sammen med denne Ebbe Vig ...

... Når jeg sammenholder Ebbe Vigs nærmest truende adfærd med Niels Lillelunds interesse for, om der drikkes portvin i Venstre [...], må jeg spørge mig selv: Ønsker Niels Lillelund og Ebbe Vig, som repræsentanter for Den danske Forening, at true eller på anden måde tyrannisere Venstre til tavshed i udlændingebatten?"

I Weekendavisen den 17. november 1989 skriver Arne Notkin om Vigs demografiske fremskrivninger:

"Ikke desto mindre har Den Danske Forening markedsført en beregning foretaget af Ebbe Vig, der betegner sig som cand. oecon. Beregningen viser, at de fremmede vil udgøre et flertal i Danmark i 2050 eller før, måske allerede i år 2012. En nærmere analyse viser klart, at der ikke alene er tale om hokus pokus, men også om fup og fidus".

Da Vig således må antages at være ugleset i alle hjørner af det politiske spektrum, ville hans medvirken som forfatter ødelægge illusionen om en objektiv, uhildet, videnskabelig analyse. Dette er efter alt at dømme den væsentligste grund til, at Vig som den reelle ophavsmand til data, metode og beregninger skulle holdes skjult for læseren. Et klarere eksempel på problemet med *ghost authorship* inden for den samfundsvidenskabelige forskning kan næppe tænkes.

ad 3. Afskrift

Som nævnt ovenfor fremgår Nyborgs plagiat i form af uoplyst tilegnelse af andres ideer, metoder, argumenter m.v. uden kreditering¹⁰ på mange måder allerede af det hidtil beskrevne. Tilbage står spørgsmålet om simpel *afskrift* af formuleringer. Sagen burde være klar, da der foreligger to næsten identiske offentliggjorte tekster, hvor den først publicerede er signeret af Vig og den senest publicerede er signeret af Nyborg.

Ifølge høringssvaret s. 8, lin. 1-6, skulle Vig imidlertid have afskrevet og i sit eget navn offentliggjort et tidligere udkast til det endelige afsnit 3 i artiklen (Bilag A) forfattet af Nyborg, uden at det dog kan dokumenteres, hvilket skulle forklare de næsten identiske tekster, som vi har vist i anmeldelsens bilag B. I betragtning af, at Vig allerede den 15. september 2010 selv havde lagt en redegørelse for de samme forhold på nettet (jf. Bilag I) som frugten af lang tids arbejde, virker det helt uigennemskueligt, hvorfor han pludselig skulle erstatte den med en tekst taget fra Nyborg, som han tilmed angiveligt superviserede i selv samme forhold. Dertil kommer de stilistiske og andre forskelle mellem de to tekster, som ikke peger på Nyborg som forfatter til den tidligste. Den sprogligt kyn-dige Nyborgs beherskelse af akademisk engelsk skrivestil er f.eks. langt bedre end, hvad der udfolder sig i den pågældende tekst.

¹⁰ The US Office of Research Integrity (ORI), pkt. c: "Plagiarism is the appropriation of another person's ideas, processes, results, or words without giving appropriate credit"

I princippet kan der altid rejses den indvending fra den eller de anklagede i et tilfælde som det foreliggende, at den først publicerede tekst i virkeligheden er skrevet af fra en endnu tidligere ikke publiceret tekst af forfatteren til den seneste publicerede, skønt eksistensen af denne ikke publicerede tekst ikke kan dokumenteres, og det forsøges altså også i høringssvaret. Hvis en sådan forklaring godtages, ville man aldrig kunne føre bevis for en afskrift, og alene af den grund bør forklaringen ikke godtages. Ganske vist ser det ud til, at Vig som forfatter til den først publicerede tekst tilslutter sig forklaringen. Men da (1) dette formentlig er omkostningsfrit for Vig, ved at Nyborg lover ikke at forfølge Vigs påståede afskrift på trods af den mistanke, som det kan kaste på Nyborg, og da (2) Vig allerede har vist sig villig til at afstå sin ophavsret, og da (3) Vigs ærinde ud over det økonomiske mellemværende i øvrigt er uigennemskueligt, bør der ikke lægges vægt på Vigs udsagn. Det er ukendt for andre end de implicerede, hvilke betingelser og ydelser der er knyttet til Nyborgs betaling af Vig. Bevisbyrden vedrørende den tidlige upublicerede tekst eller udkast, som hævdes at have eksisteret, og som Vig skulle have skrevet af fra, bør ligge hos Nyborg som retlig konsekvens af, at han ikke vil forfølge sin påstand om afskrift fra Vigs side. Vi finder altså Nyborgs forklaring i høringssvaret s. 8, lin. 1-6, utroværdig.

ad 4 og 5. Manipulation med data og manglende transparens

Som nævnt i indledningen har høringssvaret fra Nyborg og Vig løftet sløret for, hvor omfattende den vildledning og manipulation er, som de to ophavsmænd til artiklen har måttet gribe til for “*at fabrikere resultater, der støtter artiklens hovedkonklusion*”, som vi anførte side 3 i vores anmeldelse. I nærværende afsnit behandler vi manipulationen med data og den dermed forbundne manglende transparens, og i næste afsnit behandler vi den tilsvarende manipulation med og manglende transparens af de modeller og metoder, som anvendes til beregning med udgangspunkt i de allerede manipulerede data.

Det fremgår af høringssvaret, at Nyborg og Vig har fravalgt de data, som er tilgængelige hos Danmarks Statistik, og som beskriver fødselsrater¹¹ for herboende personer af ikke-vestlig oprindelse, og i stedet har valgt de **langt større** fødselsrater, som via FN kan fås om befolkningerne i de tilsvarende oprindelseslande. I selve artiklen (Bilag A) oplyses det kun, at disse FN-data er brugt til en tilbageregning fra 1979 til 2010, men man må gætte sig til, at det samme gælder for fremregningen fra 2011 til 2072, hvilket vi vender tilbage til. Denne i artiklen **tilbageholdte oplysning** er nu blevet afsløret via høringssvaret.

Vi vil ikke udelukke, at der som Nyborg og Vig forsøger, kan argumenteres for, at Danmarks Statistiks udførlige og tilgængelige materiale med opgørelser af netop det, som forfatterne angiver at ville beregne, nemlig fødselsrater for personer i Danmark af fremmed herkomst, er mangelfulde, skønt Vigs/Nyborgs kritik af ”tællekategoriernes” formentlig kun berører fødselsraterne for kategori-

¹¹ Hvor der ikke direkte angives andet, bruger vi begrebet ”fødselsrate” som en betegnelse for, hvad der i den demografiske faglitteratur kaldes ”summarisk fødselsrate” (“*crude birth rate*”), og som er et mål for antallet af levendefødte børn pr. 1000 personer (strengt taget pr. 1000 gennemlevede personår) i et givet år.

en ”danskere” og derfor er irrelevant og efter alt at dømme er bevidst omsvøb og vildledning (se senere). Det største problem er imidlertid, at karakteren og tendensen i dette datamateriale fra Danmarks Statistik er *uoplyst* i artiklen. Læseren *får ikke at vide*, at de angivne fødselsrater (uanset hvilken kritik, der eventuelt kan rejses mod Danmarks Statistiks eller FN’s opgørelsesmetoder) for herboende personer af fremmed herkomst ifølge Danmarks Statistik er *meget lavere* end fødselsraterne i oprindelseslandene ifølge FN, hvilket forfatterne ikke kan have undgået at opdage, jf. vores figur 1 senere i teksten. Her er direkte tale om *manipulation*¹², idet der altså på forhånd sker en afvisning af tilgængelige data, hvis inddragelse ville *svække eller direkte modsige forfatternes ønskede konklusioner, uden* at læseren *oplyses* om denne konsekvens af en inddragelse af disse data, og *uden at læseren altså ved, hvad der er på spil* med diskussionen om de såkaldte tællekategorier. Det er vigtigt at bemærke, at indretningen af tællekategorier kun har ringe, hvis overhovedet nogen, indflydelse på fertiliteten i disse, hvilket gør forfatternes begrundelse for at undgå at benytte Danmarks Statistiks officielle datamateriale irrelevant.

Det er i denne forbindelse værd at bemærke, at kontorchef i Danmarks Statistik med speciale i befolkningsstatistik Anita Lange til dagbladet Politikens netavis den 20. september 2011 benytter et for en offentlig myndighed usædvanligt stærkt ordvalg og direkte kalder Nyborgs/Vigs forhold til data for manipulation (Bilag N).

Det er yderligere påfaldende, at artiklens (Bilag A) henvisning i referencerne til et link med FN’s data for fertilitet, som angives at være benyttet til beregningerne, er til en planche (Bilag P), hvoraf de fødselsrater, som forfatterne angiver at anvende til deres beregninger, ikke fremgår direkte *og heller ikke lader sig beregne* uden yderligere i artiklen uoplyste datamæssige forudsætninger (først og fremmest alders- og kønsfordeling i populationerne)¹³. Ydermere *ignorerer* forfatterne den særdeles relevante *oplysning*, at der i tabelteksten til FN’s planche (Bilag P) eksplicit gøres opmærksom på, at de angivne fertilitetstal er klart faldende i praktik taget hele verden, også i ikke-vestlige og især afrikanske lande.

Hvis forfatterne, som anført i høringssvaret, men som de *ikke oplyser* i artiklen, har deres data til brug for befolkningsfremskrivning 2011-2072 fra FN, kan det efter alt at dømme kun være fra en

¹² “Fabrication and falsification, including misrepresentation and deliberately **omitting unwelcome facts or data**, are among the most serious violations of the ethos of science.” Fra ESF Code of Conduct, afsnit 1.1, vores fremhævelse, (b) Falsification is manipulating research materials, equipment, or processes, or changing or omitting data or results such that the research is not accurately represented in the research record. The US Office of Research Integrity (ORI).

¹³ Det er *principielt* umuligt at regne frem eller tilbage mellem den såkaldte samlede fertilitet (“Total Fertility”, et mål for antallet af børn, der gennemsnitligt fødes af en kvinde igennem hendes reproduktive periode fra 15-49 år) og den til fremskrivning af befolkningstal nødvendige parameter, nemlig den såkaldte summariske fødselsrate (“crude birth rate”, der som nævnt i forrige fodnote er et mål for antallet af levendefødte børn pr. 1000 personer, strengt taget pr. 1000 gennemlevede personår, i et givet år) uden at kende befolkningens konkrete køns- og aldersfordeling.

anden lettilgængelig FN-kilde, hvor de relevante fødselsrater faktisk er opgivet¹⁴, og altså **ikke** fra den kilde, som **oplyses** i artiklen. Den **vildledende** reference til FN's planche (Bilag P) medvirker yderligere til, at læseren har svært ved at gennemskue, hvad forfatterne egentlig har foretaget sig, og dermed har svært ved at vurdere resultatet. Artiklen lever således **ikke** op til kravet om **transparens**.¹⁵

Det er nærliggende at forklare forfatternes manglende vilje til at anføre den relevante og sandsynligvis faktisk benyttede FN-kilde med, at den højst sandsynligt indeholder FN's egne fremskrivninger for populationer i oprindelseslandene, og at disse afviger stærkt fra det af forfatterne selv beregnede og i en retning, som ville modsige forfatternes alarmerende prognoser. At disse FN-fremskrivninger findes og er lettilgængelige **oplyses ikke** i artiklen, hvilket må betragtes som endnu et eksempel på **manipulation** af data i form af undertrykkelse af uønskede data¹⁶.

Nyborgs og Vigs manipulation med data har her den helt absurde konsekvens, at herboende befolkningsgrupper skulle have større fødselsrater i Danmark end de ifølge FN's prognoser ville have i deres oprindelseslande. Disse besynderlige konsekvenser af Nyborgs og Vigs i sig selv **uoplyst** forudsatte antagelser er heller **ikke oplyst** for artiklens læsere.

Vigs redegørelse i høringssvaret (s. 23-38) må ses som en lang bortforklaring af det forhold, at de relevante data fra Danmarks Statistik er ignoreret, antageligt fordi de ville modsige Vigs og Nyborgs ønskede konklusioner, og at dette forhold er **uoplyst** i artiklen. Vig tager dog et forbehold — der kunne ligne en indrømmelse — på side 24 i høringssvaret:

”Fremskrivninger er en kvantitativ forudsigelse på basis af valgte forudsætninger, en betinget forudsigelse, og initialbetingelserne behøver ikke at stamme fra virkeligheden, og teorien behøver ikke at være påvist empirisk. I den foreliggende projektion er der tale om fødsler byggende på FN-fødselsraterne for de udenlandske oprindelser (populationssegmenter) og aflæste dødsrater i DK”.

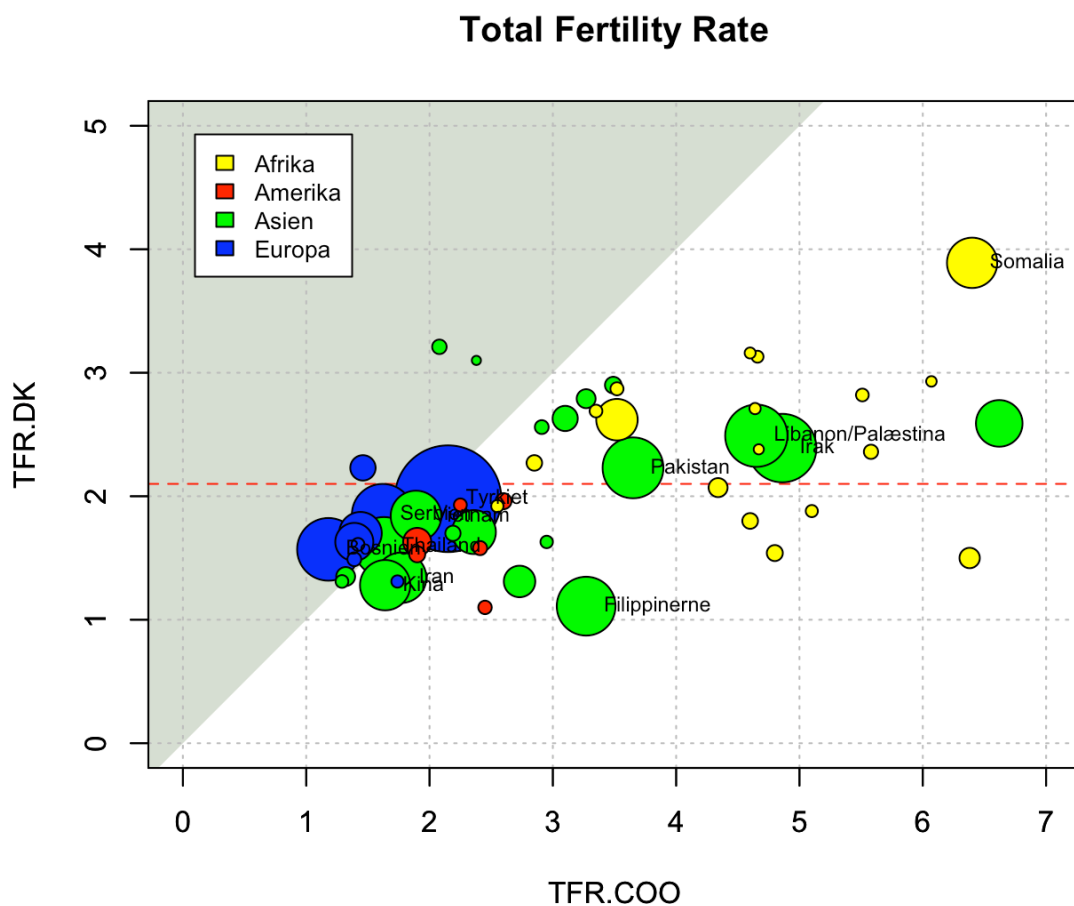
Dette helt nødvendige forbehold, som Vig tilsyneladende er klar over, tager Nyborg (Vig) ikke i artiklen (Bilag A).

¹⁴ Vi har forsøgt at finde ud af, hvilken af flere mulige FN-kilder forfatterne kan have hentet deres data fra, og forsøgt at reproducere deres befolkningskurver herudfra, men uden at kunne nå helt op på så høje fødselsrater, som må være benyttet i beregningerne. Det er stadig ikke transparent, hvilke data der faktisk er benyttet.

¹⁵ ESF Code of Conduct: 1.2: “Objectivity requires facts capable of proof and transparency in the handling of data”. 1.4.4: “Results should be published in an open, transparent and accurate manner”, 2.2.3: “there should be transparency in the collection, analysis, and interpretation of data”, 4: “Researchers should publish the results and interpretations of their research in an open, honest, transparent and accurate manner”.

¹⁶ Vi ved som sagt ikke, hvilken FN-kilde forfatterne faktisk har brugt til at hente de fødselsrater, som er brugt til befolkningsfremskrivningerne. Men vi kan konstatere, at der i de kilder, som vi har kunnet finde frem til, enten umiddelbart tilgængeligt eller efter rekvisition kan fås adgang til FN's egne befolkningsfremskrivninger for de forskellige oprindelseslande, og at disse slet ikke viser samme alarmerende udvikling som i forfatternes beregninger. Eksistensen og tilgængeligheden af disse FN-fremskrivninger eller prognoser, samt deres tendens, holdes skjult for læserne, skønt forfatterne ikke kan have undgået at støde på dem.

For at illustrere med et konkret eksempel, hvad Danmarks Statistik bl.a. henviser til, når de siger, at Nyborg (Vig) manipulerer med Statistikbankens data (jf. Bilag N), har vi benyttet data fra Statistikbanken vedrørende aldersfordelingen og aldersspecifik fertilitet for kvinder i årene 2007-2010, opdelt på de 55 største herboende befolkningsgrupper med ikke-vestlig oprindelse. Disse 55 grupper udgør tilsammen over 97% af det samlede antal herboende personer af ikke-vestlig oprindelse. Vi har herudfra beregnet den samlede fertilitet¹⁷ for de enkelte befolkningsgrupper i oprindelseslandet og i Danmark. Tallene for den samlede fertilitet i hjemlandene stammer fra FN og er fra 2008¹⁸.

Figur 1. Samlet fertilitet (TFR) af befolkningsgrupper i Danmark af ikke-vestlig oprindelse afbildet mod samlet fertilitet i oprindelseslandet (*Country Of Origin*, COO). Erstatningsfertiliteten er angivet ved den vandrette,

¹⁷ Som nævnt et mål for antallet af børn, der gennemsnitligt fødes af en kvinde igennem hendes reproduktive periode fra 15-49 år, i figur 1 forkortet til TFR (*Total Fertility Rate*). En oversigt, som tog udgangspunkt i fødselsraterne, ville udvise et lignende mønster. Her har vi valgt de samlede fertiliteter, da de er mere uafhængige af øjeblikkelige variationer i befolkningssammensætning (køns- og aldersprofil), og da de er mere anskuelige ved direkte at afbilde et velkendt og konkret fænomen, nemlig antal børn i familien.

¹⁸ Der er benyttet FN's data-ressource "*World Fertility Data 2008*".

røde stiplede linie. Oprindelseslandet repræsenteres af en cirkel, hvis centrum markerer positionen på grafen. Arealet af cirklerne er proportionalt med antal gennemlevede fertile kvindeår i den pågældende population (groft sagt: gennemsnitligt antal kvinder i den fødedygtige alder, svarende til ca. 25 % af den totale population). Detaljerede data udleveres på elektronisk form efter anmodning.

Figur 1 viser fertiliteten af befolkningsgrupper i oprindelseslandet ad den vandrette akse og fertiliteten af grupper med samme oprindelse, når de er bosat i Danmark, ad den lodrette akse. Befolkningsgrupper, hvor cirkelens centrum falder i det grå felt på grafen, får i gennemsnit *flere* børn i Danmark end i oprindelseslandet, mens grupper i det hvide felt får *færre* børn i Danmark end i oprindelseslandet. F.eks. ses det, at filippinere i Danmark i gennemsnit føder 1,1 barn pr. kvinde, imod godt 3 børn pr. kvinde i hjemlandet. Nogle ganske få grupper føder flere børn i Danmark end i oprindelseslandet, det drejer sig f.eks. om mennesker fra Makedonien og Myanmar. Den største befolkningsgruppe udgøres af personer med tyrkisk oprindelse, hvis samlede fertilitet er 1,98 i Danmark og 2,15 i Tyrkiet. At Vig og Nyborg benytter de høje værdier for fertiliteten i oprindelseslandene i stedet for de reelle for bosatte i Danmark, er helt urealistisk, og udelukkende søgt retfærdiggjort i artiklen ved at henvise til utilfredshed med Danmarks Statistiks tællekategorier, som imidlertid har minimal indflydelse på den observerede fertilitet. Fødselsraten for gruppen af "etnisk rene" danskere vil muligvis falde en anelse, når Vig og Nyborg flytter danske statsborgere med somalisk oprindelse tilbage i gruppen af udlændinge, men den tilsvarende fertilitet i denne gruppe vil jo ikke stige af den grund.

ad 6. Ikke oplyst usædvanlig benyttelse af statistiske metoder

Den model, som forfatterne benytter til fremskrivning af befolkningstal, angives at være en "annuitetsmodel", som beskrives med en formel i artiklen (Bilag A) p. 2, anden spalte. Den samme formel bruges til to formål: (1) Til et forsøg på retrospektiv beregning af befolkningsudviklingen fra 1979 til 2010, (2) med den første beregnings resultater som "retro-corrected" udgangspunkt, til en befolkningsmæssig fremskrivning, såkaldt "projection", fra 2011 til 2072. Som forudsætning for den retrospektive beregning angives værdier for de forskellige befolkningsgruppers fødselsrater hentet fra FNs data for de pågældende oprindelseslande og altså ikke dataene for herboende befolkningsgrupper, som kan hentes hos Danmarks Statistik. Det er imidlertid påfaldende, at da forudsætningerne for *fremskrivningen* fra 2011 til 2072 opremses i fire punkter (Bilag A, side 2, anden spalte, under annuitetsformlen), *nævnes forudsætningerne for de benyttede fødselsrater for herboende befolkningsgrupper med ikke-vestlige oprindelseslande slet ikke*, selv om de er den helt centrale forudsætning for anvendelse af modellen. Måske har man ikke turdet fortælle sandheden, som efter hvad der nu er afsløret i høringsvaret, er at man (1) *for hele fremregningsperioden regner med konstante (uændrede) fødselsrater for samtlige herboende befolkningsgrupper med ikke-vestlige oprindelseslande*, (2) *at disse fødselsrater er baseret på fødselsraterne i oprindelseslandene og ikke i Danmark*, og (3) *at man antager, at befolkningsgrupperne er separate, altså uden familiedannelse på tværs af befolkningsgrupperne i hele fremregningsperioden 2010 til 2072.*

Den i artiklen (Bilag A) *uoplyste* forudsætning (2) om benyttelse af fødselsrater fra oprindelseslandene i stedet for de reelle tal for herboende befolkningsgrupper ved befolkningsfremskrivningen 2011-2072 har vi allerede behandlet i afsnittet om "Manipulation med data og manglende transparens". Men beslutningen om, at holde disse værdier uændrede i hele fremskrivningsperioden (*uoplyst* forudsætning (1)) og beslutningen om at behandle populationerne som separate i hele perioden (*uoplyst* forudsætning (3)) må snarere betragtes som *manipulation med statistisk metode* end som manipulation med data, og er derfor her behandlet i et afsnit for sig.

Det må understreges, at den benyttede metode falder helt uden for feltet af videnskabelige uenigheder. Ingen seriøs fagdemograf ville i dag anvende en sådan metode.

Nyborg skriver i høringssvaret (s. 8) at "*Der et tale om helt almen annuitets-analyse*", og "*dens demografiske anvendelse er vidt udbredt*". Nyborg henviser her til Jeppesen (1969) [1], som imidlertid skriver (s. 132): "*Metoden vil kun give resultater med ret ringe præcision og sikkerhed.*" Dette illustreres af det faktum, at formelen i 1852 blev benyttet i en projektion, der bestemte USA's befolkning i år 2000 til 703 millioner. Seriøse demografer benytter i dag langt mere sofistikerede matematiske modeller, som f.eks. tager højde for befolkningens aldersfordeling og det i den sammenhæng relevante faktum, at kvinder kun er fertile i en begrænset del af deres liv.¹⁹

Det er selvfølgelig tilladt at sætte sig uden for den videnskabelige fornuft. Men det er vildledende og uredeligt at foregive, at man benytter *en almindelig anerkendt videnskabelig metode*, når dette faktisk ikke er tilfældet. Hvis forfatterne havde været eksplicite om deres valg af metodemæssige forudsætninger, nemlig de uændrede fødselsrater og separation af befolkningsgrupper, havde der måske været en chance for artiklens læsere til at vurdere den manglende realisme i forudsætningerne. *Men forudsætningerne hverken nævnes eller diskuteres*, således at de meddelte metoder og resultater helt *savner transparens*, hvilket er klart uredeligt.

Der er endda efter alt at dømme tale om, at den eksotiske metode anvendes mod bedre vidende, dvs. i ond tro, og at det kan være en del af forklaringen på, at den ikke beskrives eksplicit. Således skriver Vig i et læserbrev i Berlingske Tidende den 15. september 1991: "*Matematik herunder annuitetsregning er lige netop fuldt forsvarlige redskaber over sådant noget kortere åremål*". Man kan roligt sige, at 63 år ikke er et "kortere åremål", hvilket Vig naturligvis må være klar over.

¹⁹ Vi har konsulteret diverse demografiske standardværker, men kan her nøjes med at referere Preston, Houveline & Guillot, 2001, p. 119, [2], hvor der kan ses en kondenseret formulering af denne pointe. Det er faktisk sådan, at en given fødselsrate, i demografisk terminologi summarisk fødselsrate, som medfører en befolkningstilvækst (eller -fald), i løbet af ganske få år vil medføre en ændring i populationens aldersprofil, hvilket igen vil ændre fødselsraten. Dette er ikke blot en empirisk kendsgerning, men en matematisk, såkaldt model-intern konsekvens, som derfor ikke står til diskussion, og hvorfor man allerede af den grund ikke kan se bort fra aldersfordelingernes dynamik og altså heller ikke kan operere med populationsforøgende fødselsrater, som er uændrede over længere tid. Som Preston *et al.* rigtigt bemærker, er denne erkendelse "*a rare consensus for the social sciences*". Hertil kommer naturligvis, at det også rent empirisk er absurd at foregøgle, at man skulle kunne forudsige værdierne af parametrene i en model 61 år frem. Men et sådant nødvendigt forbehold finder man heller ikke hos Nyborg og Vig.

Det ser ud til, at Nyborg og Vig introducerer demografen Hans Olaf Hansen og hans kritik af Danmarks Statistik i høringsvaret med det formål at få deres afvisning af at bruge gængse metoder og specielt data fra Danmarks Statistik til at fremstå som en videnskabeligt funderet kritik på linie med H.O. Hansens og dermed ikke være et spørgsmål om uredelighed. Man kan undre sig over, at Nyborg og Vig ikke har nævnt Hansens kritik i artiklen (Bilag A), hvis de mener, at den understøtter deres metoder.

H.O. Hansens kritik kan imidlertid ikke tages til indtægt for Vigs og Nyborgs valg af data og metoder. Når man til statistiske formål inddeler befolkningen i Danmark i kategorier i relation til grader af tilhør: juridisk, kulturelt, etnisk, etc., vil det uundgåeligt bero på valg, som også rummer politiske og etiske momenter. Inddelingen afhænger af perspektiv og hensigt: politisk, juridisk, administrativt, m.m. Hertil kan så åbenbart komme en interesse i etniske eller arvebiologiske inddelinger, som dog altid vil løbe ind i tekniske vanskeligheder, fordi "rene" kategorier ikke lader sig opretholde over flere generationer pga. udbredt familiedannelse på tværs af kategorierne. Hvis det etniske biologiske moment skal tilgodeses, er det derfor uundgåeligt med kompromisser og til dels arbitrære kriterier, f.eks. prioritering af mødrene ophav. Her har Danmarks Statistik valgt ét kompromis, og H.O. Hansen et andet, hvor han tilsyneladende lægger relativt mere vægt på det etniske og arvebiologiske. Det gør Vig og Nyborg også, men ud over denne konstatering, kan de ikke hos Hansen hente en legitimering af de usædvanlige valg af data og metoder, som de lægger til grund for deres beregninger.

Det afgørende i forhold til den aktuelle sags bedømmelse er, at uanset om man flytter lidt rundt på, hvilke og hvor mange personer, der henføres til forskellige tællekategorier, så kan det på ingen måde retfærdiggøre, at der ikke skal tages udgangspunkt i de lave fødselsrater, som *samlige* de pågældende grupper udviser i Danmark, og i stedet gå til de meget større fødselsrater, som findes i de fleste af gruppernes oprindelseslande. Her er der ikke blot tale om et videnskabeligt ræsonnement, som man kan være enig eller uenig i. Det er ren *vildledning*, fordi den nævnte kendsgerning om fødselsraternes helt forskellige niveau *holdes skjult* for læseren.

Det at H.O. Hansen er uenig på nogle punkter med Danmarks Statistik, kan ikke tages til indtægt for, at man *uoplyst* ignorerer al veletableret demografi.

Oven i dette misbrug af statistiske metoder kommer så den manipulation med datagrundlaget, som er dokumenteret i forrige afsnit (ad 4 og 5).

ad 7. Vildledning vedrørende biologisk relevans

I anmeldelsen anfører vi det som uredeligt, at Nyborg i det videnskabelige produkt vildleder læseren ved at prætere en autoritet uden for sit psykologiske ekspertiseområde, ved at fremsætte biologiske påstande vedrørende naturlig selektion, som er svære at gennemskue for læseren, fordi Nyborgs genetiske konklusioner er helt uden forbindelse til de anvendte beregningsmodeller.

Der er intet i høringssvaret, der foranlediger til at revidere denne opfattelse. Derimod giver høringssvaret grund til at mene, at det er en *skærpende omstændighed*, at Nyborg, gennem sine udlandsophold angiveligt besidder en elementær viden om evolution, og at han derfor burde vide, at man ikke fra en demografisk fremskrivning kan udtale sig om naturlig selektion i en befolkning. Migration er en selvstændig evolutionær faktor, der intet direkte har med selektion at gøre.

I høringssvaret lader det til, at Nyborg tilstår dette. Han skriver s. 11:

“Hertil kan siges, at det er korrekt, at metoden ikke er en selektions-, men en gemen annuitetsmodel”,

samt

“Intet i disse efterkvalificerende forløb gør mig naturligvis til specialist i Darwins evolutionsteori”.

Disse forbehold i høringssvaret optræder imidlertid ikke i artiklen (Bilag A) og afspejler sig derfor ikke i den offentlige debat, selv hos velkvalificerede debattører. Videnskabsjournalist Lone Frank skriver på forsiden af Weekendavisen den 22. juli 2011 (bilag D):

“Under titlen »The decay of Western civilization: Double relaxed Darwinian Selection« fremskriver Nyborg den demografiske udvikling og forudsiger, at Danmark kan se frem til et fald i gennemsnitsintelligensen. Det vil - helt efter darwinistiske principper - ske som funktion af den voksende befolkningsandel, som stammer fra ikke-vestlige »lav-IQ« -lande.” (vores fremhævning)

Her kobles artiklens darwinistiske titel uden forbehold sammen med den demografiske fremskrivning, et tydeligt resultat af Nyborgs vildledninger.

Vi noterer endeligt, at der ikke i det videnskabelige produkt citeres nogen fagbiologiske arbejder til støtte for Nyborgs påstande. At der i artiklen alligevel anvendes begreber af fagbiologisk og genetisk karakter, må derfor anses for at være **bevidst ensidig eller forvredet fortolkning af egne resultater og konklusioner**.

Nyborgs relation til Vig

Nyborgs fremstilling i høringssvaret til UVVU af forholdet til Vig og dette forholds kronologi er præget af en sådan grad af usandfærdighed, at vi har valgt at behandle dette forhold i et særskilt afsnit.

I høringssvarets afsnit *“Samarbejdet med cand. oecon. Jørn Ebbe Vig”* (s. 2) skriver Nyborg, at han efter den 24. august 2009 begyndte *“at opsøge kilder til eksisterende demografiske analyser”*, og Nyborg fortsætter:

Jeg skrev derfor til JEV, at jeg ikke kunne bruge det officielle danske befolkningsregnskab som grundlag for min intelligensforskning og ønskede at skabe en oversigt over de reelle tal for indvandring, fordelt efter oprindelsesland i DK, gående tilbage i hvert fald til omkring CPR registerets begyndelse (1968). Efter at have gennemlæst mine forskningsplaner nåede JEV frem til, at den bedste

løøsning for mig var, at foretage følgende udtræk fra CPR via Danmarks Statistik, Statistikbanken (DSS):

Herefter følger fire punkter a-d og yderligere syv punkter a-d4.

Forløbet som beskrevet af Nyborg er imidlertid usandt, for i et indlæg på sin blog "Informationomdanmark" den 18. maj 2006²⁰ (bilag K) skriver Vig:

*Dansk videnskabsmand rettede 18. oktober 2005 henvendelse til Information om Danmark i sin nød, da han ikke kunne bruge det officielle danske befolkningsregnskab som grundlag for sin forskning. Han ønskede om muligt en oversigt over de reelle tal for indvandring og fordeling i DK, gående tilbage i hvert fald til omkring CPR registerets begyndelse. Kan du hjælpe mig med at formulere den rette analytiske tilgang - set i forhold til hvad der rent faktisk findes (kan etableres) af talmæssigt grundlag ud fra Danmarks Statistik, skrev han?
Har du nogen ide om, hvilke ressourcer dette arbejde ville kræve?*

Herefter følger de samme fire plus syv punkter som Nyborg *ad verbatim* har kopieret ind i høringsvaret side 2-3.

Vig slutter sit blogindlæg af 18. maj 2006:

Disse nødvendige udtræk blev indbygget i forskerens ansøgning om offentlige midler og oversattes til engelsk, som det er blevet traditionen her til lands.

Ansøgningen skulle tilgå en af regeringens såkaldte tænketanke, der også formelt udfører forskning i befolkningsforhold.

Jeg hørte ikke mere.

At den forsker Vig taler om er Nyborg, er åbenlyst, eftersom Nyborg nu gengiver den selvsamme tekst i sit høringssvar. Den 13. juni 2007 havde Vig stadigvæk ikke hørt fra Nyborg, idet blogindlægget publiceres igen²¹, denne gang på bloggen "Danmark" (bilag L).

Dette handlingsforløb, samt det forhold, at Nyborg i høringssvaret skriver uærligt om relationen til Vig, indicerer at Nyborg allerede i 2005 har approprieret Vigs idéer og skriftlige projektformulering og benyttet dem i ansøgninger sendt til videnskabelige forskningsfonde eller bevillingsgivere, formentlig uden at referere til Vig som ophavsmand. Det bemærkes, at Nyborg på det pågældende tidspunkt var ansat ved Aarhus Universitet, hvorfor kopi af ansøgningerne måske må findes der. I øvrigt bekræftes det i Vigs appendiks til høringsskrivelsen (s. 31, næstsidste paragraf) at Nyborgs konsultationer hos Vig var påbegyndt allerede i 2005.

I Bilag J har vi kopieret Nyborgs oprindelige henvendelse til Vig den 18. oktober 2005, underskrevet "vh Helmuth", og Vigs flere sider lange projektoplæg.

²⁰ <http://informationomdanmark.blogspot.com/2006/05/forskning-i-befolkningsforhold.html>

²¹ <http://danmark.wordpress.com/2007/06/13/>

I Forskningsstyrelsens Rapport vedrørende forskningsetiske regler (2003) medtager arbejdsgruppen “ansøgninger med bevidst urigtige oplysninger” i sin formulering af UVVU-bekendtgørelsens § 3 definition af videnskabelig uredelighed (rapportens afsnit 2.4), og i den nugældende bekendtgørelses § 6, Stk. 2, står der:

Udvalgene kan også behandle sager, hvor der klages over en ansøgning, der er indgivet med henblik på at søge tilskud fra offentlige forskningsbevillinger.

Det ovennævnte forhold er ikke en del af anmeldelsen, men er medtaget, fordi Nyborg selv bringer det på bane i høringssvaret.

Sammenfatning

Helt overordnet har vi konstateret tre typer af uredelighed i forbindelse med Helmuth Nyborgs artikel (Bilag A) og hans høringssvar til UVVU:

- Nyborg har i artiklen givet uretmæssige oplysninger om dens reelle tilblivelse herunder forfatterskabet
- Nyborg har i artiklen gjort sig skyldig i vildledning og manipulation vedrørende data og metode
- Nyborg har i sit høringssvar misinformeret UVVU

Med venlig hilsen

Jens Kvorning, Jens Mammen & Morten Kjeldgaard

Referencer

[1] Jeppesen, J. (1969). *Statistisk metode II: Statistisk induktion*. Århus: Akademisk Boghandel.

[2] Preston, S.H., Heuveline, P. & Guillot, M (2001). *Demography: Measuring and modeling population processes*. Malden, MA: Blackwell Publishing

European Science Foundation (ESF): *The European Code of Conduct for Research Integrity*.

Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD) Global Science Forum: *Best Practices for Ensuring Scientific Integrity and Preventing Misconduct*.

The Singapore Statement on Research Integrity

US Office of Research Integrity (ORI)

Bilagliste

Bilag I, Tidslinie

Bilag J, Vigs blogindlæg den 21. oktober 2005 “Kan ikke forske” på bloggen “information danmark”

Bilag K, Vigs blogindlæg den 18. maj 2006 “Forskning i befolkningsforhold” på bloggen “information danmark”

Bilag L, Vigs blogindlæg den 13. juni 2007 “Dansk Forskning i Befolkningsforhold umulig” på bloggen “danmark”

Bilag M, udgået

Bilag N, Kasper Iversen. “Danmarks Statistik: Anmeldt professor bruger manipulerede tal”. Artikel på politiken.dk 20. september 2011.

Bilag O, Referenceliste, J.E. Vig, dokumenterer Vigs mangeårige arbejde med befolkningsfremskrivinger.

Bilag P, FN planche